

OKOLIŠČINE IN ODZIVI

FRANCI MARKEŽ

Govor na spominski akademiji, 24. junija v San Justu

Če povzamemo po španskem filozofu Ortega y Gasset lahko rečemo: Človek je On in njegove okoliščine. Kaj to pomeni?

Človek ima določene, zanj značilne lastnosti, na katere pa vplivajo okoliščine in razmere, v katerih živi. Viktor Frankl, nevrolog in psiholog, avstrijski jud, ki je preživel koncentracijska taborišča, je zapisal: Velikokrat ne moremo izbrati okoliščin v katerih se znajdemo, lahko se pa odločimo, kako se bomo nanje odzvali.

Sedaj pa ta dva elementa - človeka in okoliščine - postavimo v našo Slovenijo pred in med drugo svetovno vojno in pa takoj po njej.

Značilno za slovenskega človeka je bila poštenost, delavnost, čut za pravičnost, smisel za skupno dobro. Po drugi strani je bil pa večkrat tudi nekritično zaupljiv, naiven, odmaknjen od svetovne stvarnosti. Ljubil je domovino, zemljo, spoštoval verske in narodne svetinje, s katerimi je bilo prepleteno njegovo življenje, posebno na podeželju.

Te lastnosti je ohranjal in razvijal skozi stoletja, in čeprav maloštevilni narod, je kljuboval pritiskom, ki bi ga lahko uničili.

Kljuboval je in obstal.

Po prvi svetovni vojni, ki je zahtevala veliko njegove krvi, se je otresel skoraj tisočletne nemške nadoblasti. Uresničile so se, a žal ne popolnoma, njegove sanje o Zedinjeni Sloveniji. V novi državi, kraljevini Jugoslaviji, se je slovenski človek znašel v novih okoliščinah. Na združenem ozemlju je bilo njegovo politično, družbeno in kulturno življenje svobodnejše, manj pogojeno. Narodni voditelji, duhovniki, intelektualci, socialni delavci, vsi so s prenovljeno vnemo delali za napredek naroda.

Po drugi strani, so se pa po koncu prve svetovne vojne v Evropi pojavile totalitarne ideologije, tuje slovenskemu duhu, ki so osvojile tri velike narode; Komunizem v Rusiji, fašizem v Italiji, nacizem v Nemčiji. Te ideologije in iz njih nastali režimi so tragično razkosali slovenski narod, v materialnem in duhovnem vidiku.

Komunizem, ki je v Rusiji prišel na oblast že leta 1917, si je prizadeval, da komunistično ideologijo in svojo revolucijo razširi po svetu. Za dosego tega cilja ni izbiral sredstev. Uporabljal je nasilje, laž, prevaro, uboje, izdajstva. Pošiljal je po vsej Evropi in preko nje svoje izšolane propagandiste, ki so pridobivali somišljenike, katere so potem pošiljali v Moskvo, da so jih tam dokončno sfanatizirali in izšolali.

Voditelji so čakali na primerno priliko, da načrtovano revolucijo izpeljejo in podjarmijo druge narode. To priliko jim je nudila druga svetovna vojna, katero so ti voditelji podpihovali in tudi omogočili s podpisom nenapadalnega sporazuma z Nemčijo.

Italijanski fašizem je začel z osvajalnimi pokreti v Afriki, nemški nacizem si je priključil Avstrijo in del Češke in zanetil drugo svetovno vojno z napadom na Poljsko.

Leto in pol po začetku vojne je bila napadena tudi Jugoslavija, ki je kmalu razpadla. Slovenijo so si razdelili Nemci, Italijani in Madžari.

Okoliščine, v katerih se je sedaj znašel slovenski človek, so se popolnoma spremenile. Pod jarmom treh okupatorjev je zgubil osebno, politično, kulturno in delno tudi versko svobodo.

Če se vrnemo k Frankljevi trditvi, mu je v teh, krvavo vsiljenih razmerah, vseeno ostala svoboda odločitve, kako se bo na te nove razmere odzval.

Zdrava pamet, resnična ljubezen do naroda in domovine in krvave izkušnje, so narekovali, da je najvažnejše preživetje, delati na to, da bo čim manj žrtev med Slovenci, saj so bile represalije na vsako izzivanje zelo krute.

Pasivni odpor naj se izraža z le neizogibnimi stiki z okupatorjem, z odklanjanjem sodelovanja in s solidarnostjo do preganjanih in prizadetih. Oborožen odpor pa preložiti na primeren trenutek. Taka naj bi bila v začetku drža večine naroda. A ne vsega. Komunistična partija, pod vodstvom v Moskvi in v španski vojni izvežbanih partijcev, je z navdušenjem pozdravljala Hitlerjevo zasedbo Slovenije - takrat še zaveznik Sovjetov - in razobešala nacistične zastave.

Po nemškem vdoru v Rusijo je pa partija zopet sledila ukazu iz Moskve: Vsi v obrambo Sovjetske Zveze! Prišel je tudi pričakovani čas za revolucijo. Partijci so začeli propagirati narodno vstajo in oboroženo borbo proti okupatorju. Pozivali so ljudi v gozdove in tam organizirali neformalne čete, partizane. A to je bila le zavesa za dosego pravega cilja - revolucija in prevzem oblasti. Lagali so ljudem o uspehih osvobodilne borbe, ki se je v resnici omejila le na občasne sabotaže, atentate in streljanje iz varnih zased.

Čeprav je vse to kaj malo prizadelo okupatorje, so bile pa posledice teh dejanj

(nadaljuje na 4. strani)

Vroče slovensko poletje

Izredno visoke so v tem času vremenske temperature v Sloveniji. Vroče pa je tudi v političnem dogajanju. Politiki se tudi letos niso izneverili preprirom ob dnevu državnosti. Spomnimo, da je v ponedeljek 25. junija bil v Sloveniji dan državnosti, oziroma dan, ko je naša domovina pred 21. leti postala samostojna republika. Slovenska skupščina je namreč v skladu s plebiscitno odločitvijo 25. junija 1991 sprejela ustavni zakon za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti in deklaracijo o neodvisnosti.

Letos se je odbor za državne proslave odločil, da k sodelovanju ne povabi vseh predstavnikov veteranskih organizacij, ki bi na slovesnosti nosili prapore, temveč le tiste, katerih uniforme vsebujejo slovenske simbole. To za »Zvezo društev borcev za vrednote NOB« in še nekatere druge ne velja (še vedno imajo rdeče zvezde), zato se je spet zgodil glasen upor. A predsednik vlade Janez Janša

je v intervjuju za radio Ognjišče dejal, da podpira odločitev omenjenega odbora. »Slovenci smo z osamosvojitvijo in demokratizacijo Slovenije vse skupaj postavili na nove temelje. Tem smo dali tudi druga imena in druge simbole. Na Trgu Republike 25. junija 1991 niso plapolali stari simboli, te je slovenski parlament poslal v muzej in izobesili smo slovensko zastavo z novim državnim grbom. V tem grbu ni nobenih znakov totalitarnega sistema in ničesar, kar je Slovence v preteklosti delilo. Ne smemo pozabiti, da se pod znakom rdeče zvezde ni odvijala samo zgodba o partizanstvu. Pod tem znakom, ki je bil uvožen iz komunistične Sovjetske Zveze, se je izvajala krvava komunistična revolucija in pod tem znakom je bilo po končani vojni v Sloveniji pobitih na deset tisoče ljudi. Pod tem znakom se je vladalo brez volitev v totalitarnem sistemu in tega znaka nikoli ne bo mogoče Slovincem vsiliti kot nekaj, kar nas združuje,«

je bil jasen predsednik vlade.

Težave ostajajo tudi pri iskanju dvotretjinske večine za spremembe ustave. Gre za vpis zlatega fiskalnega pravila in tudi sprememba referendumске zakonodaje. »Ko bo prišlo do glasovanj, bo to trenutek resnice. Od tega, kako bomo ti dve točki rešili je odvisno, ali bomo Slovenci v prihodnje še lahko sami reševali Slovenijo iz gospodarske krize, ali bomo morali upoštevati pogoje, ki jih bodo postavili drugi,« je še dejal Janša.

Na žalost prav v trenutku, ko se težave Slovenije na raznih področjih večajo, raste istočasno tudi zagrizenost opozicije, ki nenehno bojkotira delo vlade. Položaj je komentiral tudi predsednik državnega zbora Gregor Virant, ki je na srečanju z državniki pod Najevsko lipo na Koroškem izjavil: »Prav je, da je politična podoba dežele pestra, saj to daje družbi pestrost, bogastvo in dinamiko. Toda ne smemo se zaničevati zaradi političnih stališč.«

Naj vsak malo popusti

V Novi Sloveniji (NSi) še vedno nasprotujejo uvedbi kvoruma za veljavnost referenduma, je odločitev izvršilnega odbora stranke povzela njena predsednica Ljudmila Novak.

Po besedah Novakove pa v NSi soglašajo, da je treba referendumsko zakonodajo zaostriti, o čemer so se v prihodnje z drugimi strankami pripravljene pogovarjati. Vendar pa se jim zdi kvorum zadnji instrument, s katerim bi zaostрили pogoje za razpis referenduma, kajti ko je referendum izveden, ga je treba plačati, je pojasnila Novakova. Kot je dodala, kvorum tudi ne pripomore k spodbujanju državljanov, da bi se referendum udeleževali.

So pa v NSi po besedah Novakove pripravljeni na pogovore s strankami, ki si želijo sprememb referendumске zakonodaje, in bodo to tudi predlagali. A če želijo priti do končnega rezultata, mora pri pogovorih vsak malo popustiti, je v izjavi za medije menila predsednica NSi. »In glede na to, da se je prav največji zagovornik kvoruma umaknil iz tega dogajanja, menimo, da lahko nekatere stvari, kot je kvorum, znova odpremo,« je še dodala.

Usoda ustavne spremembe referendumске ureditve je tako še vedno na tehtnici. Premier **Janez Janša** je na sestanku z vodji parlamentarnih strank minuli teden vnovič preveril, kakšna je podpora ustavnim spremembam, tudi referendumске ureditve. Čeprav je za slednjo kazalo bolje, kot za ostale ustavne spremembe, pa je Janša po sestanku z vodji strank sporočil, da dvotretjinske večine v DZ tudi za to ni, vsaj ne v za Slovenijo potrebnem času. NSi spremembe ne podpira zaradi nestrinjanja s 35-odstotnim kvorumom. Pozitivna Slovenija pa je predlagala, da bi spremembe referendumске ureditve stopile v veljavo šele 1. januarja 2015.

Poletna šola

Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak je v ponedeljek, 2. julija, v prostorih Pedagoške in Filozofske fakultete odprla 7. Mladinsko poletno šolo slovenskega jezika in 31. Poletno šolo slovenskega jezika. Opomnimo, da se te šole udeležujejo tudi dijaki naše letošnje RASTi.

Ministrica Ljudmila Novak je s prijaznimi besedami spodbudila udeležence k učenju slovenščine ter jih povabila k čim pogostejši uporabi slovenskega jezika. Ob tem je povedala, da je slovenski jezik težak, saj ga plemeniti več kot 40 raznolikih narečij. Izrazila je zadovoljstvo, da se pripadniki 3. in 4. generacije slovenskih izseljencev odločajo za učenje slovenskega jezika in spoznavanja dežele svojih prednikov. Povabila jih je, da v času svojega bivanja v Sloveniji obiščejo in raziščejo čim več krajev, ki bogatijo našo državo. Ministrica Ljudmila Novak je vse udeležence toplo povabila, da se udeležijo prireditve »Dobrodošli doma 2012«, ki se bo odvijala v sredo, 4. julija, ves dan na nabrežju Ljubljaniце - Breg, Novi trg, ter se zvečer zaključila s sprejemom v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK).

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu igra pri izvajanju programov obeh poletnih šol slovenskega jezika zelo pomembno vlogo, saj s štipendijami finančno prispeva za prijavitelje slovenskega rodu. Obe šoli izvaja Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, ki deluje v okviru Oddelka za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Poleg Urada dejavnosti Centra sofinancira tudi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport RS.

BERI...

20 LET ODNOSOV 2

SPOMIN NAŠIH JUNAKOV 3

SLOVENIJA IN ARGENTINA

20 let diplomatskih odnosov

V ponedeljek, 25. junija, na slovenski dan državnosti, sta Slovenija in Argentina proslavili 20-letnico diplomat-

ostalih - je Argentino soustvarjalo skozi zadnji dve stoletji in nanjo močno vpliva tudi danes. Veleposlanik Mencin se je Argentini zahvalil za podporo v času osamosvojitve, kar je ustvarilo bazo za prijateljske odnose, ki jih moramo danes nadgrajevati s konkretnimi projekti sodelovanja.

Spregovorila sta tudi častni konzul RS v Paraná Carlos César Bizai, dolgoletni raziskovalec slovenskega priseljevanja, ki je povzel zgodovino prihoda Slovencev v Argentino; ter dr. Andrej Fink, odvetnik, prevajalec in univerzitetni predavatelj, ki je orisal aktualno panoramo slovensko-argentinskih odnosov in potencial za prihodnost. Oba sta se zahvalila Argentini za brezpogojno sprejetje več valov slovenskih priseljencev, ki so v zgodovinsko težkih časih našli zavetje in ki imajo vse do danes neprecenljivo vlogo

skih odnosov, ki so bili formalno vzpostavljeni 14. aprila 1992. Slovesnost, ki je potekala v večernih urah v prostorih argentinskega ministrstva za zunanje zadeve, je potrdila trdno prepletenost obeh držav, njuno sinergijo in potencial za nadaljnje sodelovanje.

Povabljeni sta najprej nagovorila argentinska podsekretarka za zunanjo politiko María del Carmen Squeff in veleposlanik RS v Argentini Tomaž Mencin. Podsekretarka Squeff je poudarila dobro sodelovanje obeh držav, tako bilateralno kot v mednarodnih forumih, ter pomemben položaj Slovenije v Argentini. Veliko slovenskih državljanov in njihovih potomcev - znanih politikov, znanstvenikov, arhitektov, kulturnikov in

Med petjem državnih himen

Veleposlanik
Tomaž MencinJulia Saráchu
in Florencia Ferré

Pevski zbor Ex corde

Folklorna skupina Mladika

pri krepitvi meddržavnih odnosov.

Kulturni program sta z izborom slovenskih in argentinskih pesmi in plesov popestrila slovenski zbor Ex corde, ki deluje v okviru Slomškovega doma v Ramos Mejía, in otroško-mladinska plesna skupina Mladika iz Našega doma v San Justo. Nastopili sta tudi prevajalki Julia Saráchu in Florencia Ferré, ki sta predstavili svoje španske prevode poezij Edvarda Kocbeka in Alojza Gradnika.

Prireditvi, ki je potekala v avditoriju Belgrano palače argentinskega zunanjega ministrstva, je sledil sprejem, na katerem so se zbrali slovenski in argentinski diplomati, tuji veleposlaniki, najpomembnejši predstavniki slovenske skupnosti v Argentini in medijev.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Tradicionalni argentinski optimizem prepušča prostor zaskrbljenosti. Razni konflikti si namreč kar podajajo štafeto in teku ni videti konca. Po klancu doli in brez zavor?

Sami sovražniki? Kirchnerizem je bil vedno malo dozveten do nasprotnih mnenj. »Kdor ni z mano je proti meni« je bilo geslo, ki pa se je v zadnjih letih, zlasti po smrti bivšega predsednika le še poostri. Sovražniki se ne nahajajo le v nasprotnem taboru. Zgleda, da so najhujši v lastnih vrstah. Gospa predsednica nenehno dvomi o zvestobi vsakogar, ki si upa na svet gledati z lastnimi očmi. Vsaka različnost je izdaja. Nezaupanje prihaja do take mere, da meji na paranojo. Vsak, ki zapade sumu, je izgnan iz vladnega raja. A tako se večajo vrste nasprotnikov in nekateri izmed teh lahko postanejo nevarni. Tak je primer glavnega tajnika CGT. Hugo Moyano je preteklo sredo 27. junija organiziral stavko prevozniškega sindikata in protestni shod na majskem trgu. Če je bilo 25.000 protestnikov, kot trdi vlada, ali nad sto tisoč, kot zagotavljajo sindikalisti, ni toliko važno. Bila je velika množica dobro organiziranega delavstva, več levičarskih formacij in nekaj »neodvisnih«. Vse je potekalo v redu in brez izgedov, čeprav je predsednica umaknila policijo. Pomemben pa je bil govor. Moyano, bivši najožji vladni sodelavec in prijatelj zakoncev Kirchner, je gospe napel nekaj resnic, krutih resnic iz preteklosti in sedanjosti. Dejansko se je postavil na čelo opozicije. Kakšna bo njegova politična kariera ni razvidno, a jasno je, da bo vladi povzročil še marsikateri glavobol.

Maščevanje je sladko.

Seveda upor ni ostal brez odgovora. Vlada je sindikatu »tovornjakarjev« odzela vrsto ugodnosti, kar predstavlja precejšnje vsote denarja socialnih podpor. V nevarnosti so tudi pogodbe, po katerih je Moyano (v lastno korist) nadzoroval delovanje v buenosaireškem pristanišču. Obenem je minister za delo razglasil kot neveljaven sklic kongresa (občnega zbora) CGT, ki ga je objavil dosedanji glavni tajnik. Ker ta ne bo upošteval vladnega odloka in bo kongres vseeno izpeljal, bomo imeli dejansko dve, ali še več glavnih delavskih organizacij. Če upoštevamo, da ste tudi dve CTA in bodo tri CGT, imamo pet šibkih ustanov, od katerih nobena ne bo v stanju uspešno braniti delavstvo. To tudi vlada hoče. A razbiti sindikati bodo lahko toliko bolj kaotično priza-

devali gospodarsko dejavnost. Podjetniki imajo raje nekoga, predvidljivega, s katerim se mirno pogajajo, kot pa kup med sabo skreganih vodij, ki tekmujejo, kdo lahko povzroči več škode. Predsednica pa se je maščevala tudi nad guvernerjem province Buenos Aires. Daniel Scioli je nujno potreboval dodatnih fondov za junijske plače in polovico aguinalda (trinajste plače). Vlada mu je poslala 1000 milijonov, on pa bi potreboval tri tisoč za miren razvoj uprave. Posledica je, da se je dodatno zadolžil, uredil junijske plače, aguinaldo pa bo delil v štirih obrokih. Stavke so neizbežne. Predsednica ga je javno okregala, češ, da je slab administrator, da so plače odgovornost province in da mu je vlada dostavila že preveč dodatnih sredstev. To je res in ni res. Scioli je prejšnja leta prejemal veliko več denarja kot letos. Je kriva samo njegova želja predsedniške kandidature in ljubimkanje z Moyanom? Ne samo to. Eden glavnih vzrokov je, da ni denarja. Saj tudi druge province, katerih guvernerji zvesto ližejo vladne pete, grozno trpijo na pomanjkanju fondov. Sedanja vlada je postopoma tako preuredila finančni državni sistem, da gre vedno več prejemkov v zvezo blagajno in vedno manj v provincijske. Dokler je bilo denarja dovolj, je radodarno delila - v zameno za zvestobo. Sedaj ni denarja niti za zveste. Padajoča davčna nabirka in rastoči stroški subvencij in energetskega uvoza zbijajo dno državnih blagajni.

Oblačno obzorje. Političnemu kaosu se pridružujejo gospodarske težave. Ponavljamo: ni še prepozno, a ne verjamemo, da bi vlada storila pravilne korake. Zato pa, kljub rekordni ceni soje (zaradi hude suše v ZDA) šivi pokajo. Pogajanja o gospodarski izmenjavi z Brazilijo so se škandalozno zaključila (argentinska funkcionarka je kričala na brazilsko predstavnico). Le začasno je Brazilija dovolila uvoz oliv, ko je bilo podjetje Nucete na robu prepada. Argentina je enostransko odpovedala dogovor o avtomobilski izmenjavi z Mehiko. Petrolejskih investicij ni, ker podjetja Argentini stavijo ostre pogoje: nočejo se opeči kot Repsol. Dolar ne uboga vlade: devizni fond pada kljub vsem ukrepom omejitve prodaje, iz bančnega sistema je v zadnje letu pobegnilo skoraj 16.000 milijonov dolarjev. Inflacija pa raste. Temeljne potrebe (držinska ekonomija) so se junija podražile za 9%.

VTISI IZ SLOVENIJE

Nezgode, medalje in priznanje

(Od našega dopisnika) _____

Visoke (kar buenosaireške) temperature skoraj kisajo možgane, da človek težko zbere svoje misli. To, da bi iz njih iztisnil kak vtis, ki bi lahko bil zanimiv, je pa kar blizu pojma nemogočega (ima morda »čas kislih kumaric« - ko na časopisnih in drugih medijskih straneh ni zanimivih novic in jih časniki polnijo s takimi ali drugačnimi »racami« - kaj skupnega s kisanjem možganov?).

Se dobro, da smo pretekli mesec imeli nogometa na pretek. Sicer Slovenija ni imela svoje enajsterice, je pa imela peterico sodnikov, ki se je kar obnesla na tekmah, ko ji je bilo usojeno soditi igro. Imela je tudi kar veliko število navijačev, ki so navijali za eno ali drugo reprezentanco, eni ali drugi način igre.

In čeprav je nogomet na taki, visoko profesionalni in kar državniški ravni izgubil športni obraz, se v njem pojavljajo dogodki ali življenjske zgodbe,

ki dajo človeku misliti o usodi ali Božji previdnosti, ki uravnava naša življenja.

V mislih imam dva igralca iz italijanske izbrane vrste, ki sta doživela, preživela močne preizkušnje v svojih življenjih. Zgodbi sta bili kar odmevni, pa naj ju še na teh straneh komentiramo.

Prvi od njih je napadalec Mario Balotelli, s klasičnim italijanskim primkom a nič kaj italijansko podobo. Rojen v družini, ki se je v Italijo priselila iz afriške Gane, so ga starši izročili italijanski družini, ker mu sami niso mogli nuditi zadostne zdravniške oskrbe. Kot otrok je imel namreč zelo resne probleme s prebavili.

Drugi je Antonio Cassano, tudi napadalec, vendar je on šele pred nedavnim imel zdravstvene probleme. Pred slabim letom je dobil možganski napad (*ictus isquemico*), zaradi katerega nekaj časa ni mogel igrati. Kljub temu ga je selektor Cesare Prandelli čakal do konca in ga vseeno vključil v

italijansko reprezentanco.

Oba sta v otroštvu tolkla revščino, oba sta morala prestat bolezenske probleme, oba pa imata tudi močan temperament, kar ju stalno vodi v spore in ribarije s trenerji in klubi. Vse to pa ni vplivalo, da ne bi na tem evropskem nogometnem prvenstvu ne zablestela, predvsem v tekmi, ko je Italija premagala Nemčijo. Žal njuno moštvo ni ponovilo blesteče igre v finalu, da bi pridobilo naslov prvaka Euro 2012.

V čem naj bi bilo njuno življenje kaj posebnega? Ker sta - kot toliko drugi - s svojo močno voljo in dobroto bližnjih zmogla premagati - čeprav ne vseh - zapreke v življenju. Kar ni malo.

GB

PS ob rob ali pod črto: jaz pa za vse medalje, ki so jih na prvenstvu razdelili, pa še za osem kilogramski pokal povrh ne zamenjam priznanja ZS ...

SLOMŠKOV DOM

Doživeta domobranska proslava

V nedeljo 24. junija je bilo v Domu globoko pietetno slavlje počastitve spomina na žrtve druge svetovne vojne in komunistične revolucije v Sloveniji, poosebljene v vojaki slovenske vojske - domobranci.

V domovini se le počasi bistri resnična podoba teh zgodovinskih dogodkov, zato je na nas, potomci slovenskega holokavsta, toliko večja dolžnost ohranjanja častne-

Lojze Lavrič ml. je z deli pesnitve ustvaril scensko predstavo, ki so jo ubesedili mašnik (Jože Oblak), asistenta (Načo Mazieres in Tomaž Vombergar), glasnik Lojze Lavrič ml. ter recitacijski zbor (Angelika Smole Selan, Alenka Smole Bokalič, Zofi Bokalič, Miki Bokalič, Veronika Javoršek, Danijela Avguštin Godec, Gabi Oblak in Štefi Bokalič). Scena (Andrea Quadri Brula) je nakazovala sve-

ga spomina na junake domobran- ce, padle za domovino.

Nedeljska služba božja, ki jo je daroval župnik Franci Cukjati, je bila v čast slovenskim mučencem, poosebljenimi v blaženem Alojziju Grozdetu. Mašo so sooblikovali otroci ministranti pri oltarju, deklice s podajanjem prošenj, pri darovanju pa preživeli domobranci (Tone Kastelic, Herman Zupan in Božidar Fink), ki so prinesli mašne darove. Mašnik je razvil v pridigi misel, kako vsaka žrtev prinaša

tišče z daritvenim oltarjem. Upe- snjene mašne dele so dopolnjeva- le pesmi (O Deus, Sanctus in Oče naš) mešanega zbora Slomškove- ga doma Ex corde pod vodstvom zborovodkinje Marte Selan Brula.

Doživeto podajanje je na- pravilo na vse številne navzoče mogočen vtis. Dvanajst tisoč za- znamovanih iz našega rodu je še močnejše stopilo s svojim mučeni- štvom v naš spomin.

Šolska mladina je s prižgani- mi svečkami načelovala sprevedu

blagoslov. Samostojna slovenska država je vzniknila tudi zaradi to- likih žrtev njenih sinov in hčera.

Prof. Neda Vesel Dolenc je po maši z izbranimi besedami uve- dla počastitev. Obsegala je odrsko predstavitev pesnitve Velike črne maše za pobile Slovence Jeremija Kalina (dr. Tine Debeljak).

k spominski plošči na dvorišču Doma, kjer je župnik Franci Cu- kjati vodil molitve za pokojne. Himna domovinske ljubezni *Oče, mati* je močno odmevala po vrtu Slomškovega doma in pričevala našo zvestobo domovini Sloveniji in njenim junakom.

J.T.

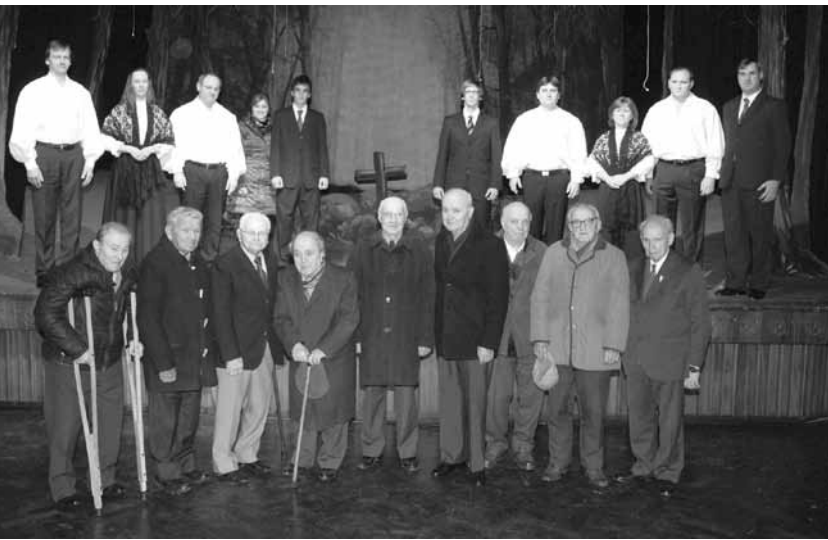
NAŠ DOM SAN JUSTO

Slava vam, domobranci!

Zadnjo nedeljo v mese- cu juniju se sanjuški farani prav posebno spomnimo na rajne domobrancelje in žr- tve komunistične revolucije pri slovenski mašni daritvi. Letos jo je daroval delegat dr. Jure Rode ob somaševa- nju patra Alojzija Kukavice. Mašo je povezovala Tatjana Modic Kržišnik, berili sta brala Mici Malavašič Casullo ter Maks Malovrh, psalm pa Nežka Lovšin Kržišnik.

Pridiga nedelje, 24. juni- ja se je navezala na prazni- ka Janeza Krstnika. Med ho- milijo je dr. Rode poudaril kreposti in milost, ki so bile prisotne v življenju Janeza Krstnika in jih povezal s počastitvijo mučencev.

K oltarni mizi smo to nedeljo darovali prižgano svečo v zna- menju luči vere in pričevanja resnice, slovenski šopek kot poklon na grobove žrtev, ter kruh in vino, ki sta jih prinesla domo- branca Franc Trpin in Jože Krži- šnik. Ljudsko petje je spremljalo bogoslužje v katerem smo ob- novili spomin na mučence, ki

Prisotni domobranci pred odrom, ob spremstvu botra Doma Cirila Oblaka (drugi iz leve), po vrsti: Janez Marinčič, Stane Mustar, Anton Tomaževič, Franc Trpin, Jože Kržišnik, Tone Rovnan, Franc Uštar in Pavle Malovrh.

sledila spominska akademija na čast pobitim domobrancem in drugim žrtvam nasilja. Pred- sednica Našega doma, Mici Malavašič Casullo je pozdra- vila navzoče ter prav posebno domobrancelje, ki so sedeli v prvi vrsti. Med drugimi je izrekla ob- čudovanje prisotnim, preživelim domobrancem, ki se niso uklo-

Sledil je posnetek iz spomini- ske slovesnosti in svete maše v Kočevskem Rogu, kjer je pel Mešani pevski zbor San Justo. Videli smo lahko vernike, slišali pritrkavanje zvona, petje ter be- sede, ki sta jih izrekla Marjana Uštar in Marjan Vombergar (glej Sv. Slovenijo, št. 21).

Nato smo vsi prisotni v dvo- rani skupaj z zborom zapeli padlim domo- brancem pesem *Moja domovina*.

Režija akademije je slonela na ramenih An- gelce Podržaj Miklič in Tonija Rovana. Za za- misel in pripravo scene ter odra sta odgovorna Tone Oblak in Claudio Selan. Recitatorji so bili: Tone Erjavac, Albi Klarreich, Metka Mar- kovič Marinčič, Ignacij Mehle, Gregor Modic,

Marta Petelin, Aleks Puntar, Matjaž Ravnik in Ivo Urban- čič. Zbor Balantičeve šole sta vodili Kristina Skvarča Šenk in Veronika Malovrh. Marko Vom- bergar je oblikoval avdiovizual. Za zvok in luči so skrbeli Erik Oblak, Luka Štrubelj, Matjaž Groznik in Nace Kržišnik.

Naši domobranci še vedno živijo, tudi tisti, ki so prezgodaj umrli med *grozo tiste krvave slovenske pomladi*. So v našem spominu in v naših srcih. S svo- jim zgledom in idealom nas bo- drio naprej pri ohranjanju slo- venstva in zvestobo do Boga.

Marta P.

jih po 67. letih nismo pozabili, ker so s svojim življenjem branili našo vero in domovino.

Po končani sveti maši smo skupno odšli v Naš dom. Zbrali smo se pred spomenikom pe- snika-mučenca Franceta Balanti- ča, ki je tudi zavetnik naše šole. Domobranca Franc Trpin in Jože Kržišnik sta položila venec pred spomenikom v počastitev pa- dlim med komunistično revolu- cijo. Napovedovalka Nevenka Belič je nato prosila dr. Jureta Rodeta naj priporoči njihove duše usmiljenemu in pravične- mu Bogu.

V zgornji dvorani Doma je

nili pritiskom. Obljubila je njim in vsem tisočim umrlim, da jih ne bomo pozabili kakor tudi njihove ideale, ki so globoko za- sidrane v nas. Sledile so besede govornika lic. Francija Markeža, ki so objavljene v uvodnem me- stu tednika.

Na odru Frida Beznika se je prikazala slika gozda, ki je po- nazarjala *katedralo mučencev* med drevjem ter brezno s kri- žem in svečami. Vrstile so se poezije Ivana Korošca, Stanka Janežiča in Zorka Simčiča iz grl recitatorjev. Nežni glasovi otro- škega zbora so napolnili dvora- no s petjem.

CARAPACHAY

Razgiban mesec junij

V prejšnji številki smo že poročali o naši domobranski proslavi. 17. junija pa so učenci slovenske šole počastili očete za njihov dan, predstavili kratko igrico in jim zapeli tri pesmice. Kratek a prijeten programček je marsikomu prišel do srca. Otroci so vedno iskreni in iznajdljivi in radi pokažejo kaj se učijo in kako lahko »poča- stijo« tiste ki jih imajo radi.

24. junija je pa bila proslava ob dnevu državnosti. Nismo hoteli prezreti tega da- tuma, saj je to dan veselja in ponosa. Leta 1991 je Slovenija izkoristila edinstveno zgodovinsko priložnost. Priložnost, ki ne omogoča popravni izpitov. Potrebno se je bilo zbrati pod zastavo demokracije prav in natanko v tistem trenutku, da smo lahko v veliki meri popravili vse zgodovinske kri- vice, ki smo jih bili kot narod brez države

deležni skozi celo 20. stoletje.

Postali smo narod s svojo državo in že prvi dan samostojnosti smo jo morali brani- ti z orožjem in plačati krvavi davek, da smo jo obranili.

Slovenija je tudi naša domovina, če- prav živimo daleč; je domovina vseh Slo- venk in Slovencev. Tudi tistih, ki branimo vrednote v zamejstvu in po svetu. Vsak iz- med nas nosi odgovornost za njen razvoj. Dokler bo tako razmišljala večina državlja- nov se nam za prihodnost ni treba bati. Dokler bodo na predvečer dneva državnosti goreli kresovi, bo vsak tujec vedel, da v Evropi živi narod, ki je ponosen na svoj obsto.

Slovenska lipa, simbolično posajena in blagoslovljena ob rojstnem dnevu sloven- ske države, je v 21. letih zrasla in pognala

močne korenine. Rasla in cvetela bo na- prej. Pod njeno krošnjo je dovolj prostora za vse. Bodimo ponosni na Slovenijo, pomagajmo ji kolikor je v naših močeh in ne sprašujmo kaj lahko ona naredi za nas temveč, kaj lahko mi naredimo zanjo.

Naša Slovenija - naša domovina, vse najboljše za tvoj 21. rojstni dan (to je bil kratek govor podan na naši proslavi ob slovenski zastavi in pred petjem slovenske himne).

Po kratkem odmoru smo imeli občni zbor, kjer je vsak član odbora poročal o opravljenem delu v prejšnji dobi. Sledi- le so volitve (zatem pa še domače kosilo). Bil je sprejet nov odbor. Predsednik: Jure Komar; podpredsednik: Jože Jan; tajnik: Andrej Žnidar; blagajničarka: Marta Vo-

dnik; gospodar: Frido Klemen; kulturni referent: Damijan Ahlin; pravni zastopnik: Marko Amon; odbornika: Paulo Sušnik in Ani Klemen. Predstavniki pa: predstavnica šole: Ani Klemen; bara: Andrej Žnidar in Martin Markež; kuhinje: Tone Komar; fol- klorne skupine Maribor: Ani Senovršnik; odrskega odseka: Nadja Jan; mladine: Mi- kaela Resnik in Sandi Žnidar. V nadzornem odboru so bili potrjeni: Janez Žnidar, Fran- ci Korošec, Franci Žnidar, Marjeta Seno- vršnik ter Irenej Markež. Za odbornike so pa bili izbrani: Janez Žnidar, Ani Klemen, Tone Komar ter Nadja Jan.

Veliko uspeha, dobrega sodelovanja, slovenskega duha in srca želimo vsem, ki so prevzeli funkcije, naj bo novo delovno leto, ki je pred nami blagoslovljeno, rodo- vitno in »slovensko«... **Marjana Pirc**

SLOVENSKA PRISTAVA

Živeli pristavski očki!

drugi tam! / Dajte se nam že odkriti, / naj ne bo vas prav nič sram! / No, le pridi očka ti, / pomagaj nam pri pravlji!« Seveda so z njim izpulili repo velikanko, česar sami niso zmogli!

Nato je 1.

in 2. razred tudi lepo recital priloznostne verze. Že je avtobus pripeljal 3. in 4. razred. Atkom so povedali nekaj lepega, nato pa so sproščeno zapeli in zaplesali pesem o očku, ki je njihovo sonce, luna, zvezda in

kar peš pojavili najstarejši učenci in prav posrečeno zaigrali prizor »Darila iz srca«. V njem so poiskali »izvirna« darila, ki so hotela izraziti, česa si otroci najbolj žele od očetov: pogovora in osebnega stika, ter skupnega dela. Maruša Zorc je prisrčno odigrala vlogo tete!

Povezavo si je zamislila Lučka Rant Papež, (ki je tudi naredila avtobus), spisala pa jo je Nadica Kopač Grohar. Izpod peresa slednje so bili tudi vsi prizori, ki so jih Ceci Skubic, Majda Maček, Lučka Papež, Karolina Kenda, Nevenka Grohar in Marjana Rožanec, ki je s svojimi učenci tudi lepo igrala. Petje je naučila Marjanka Ayerbe Rant, na klavirju je pri maši otroke spremljala Anka Gaser, za zvok je skrbel Audio Pristava (Luka Kenda, Aleš in Pavel Grohar), za sceno pa Gabi Križ.

srce!

Po tetini pohvali so, zahvaljujoč se, odšli, a že je bil tu avtobus s 5. in 6. razredom. Odlično so uprizorili prizor »Atkovo darilo«, nakar so se

Lepo presenečeni, s cvetjem in darili obdarjeni očki, so veselo odhajali s Pristave, hvaležni učiteljicam za trud, ki ga imajo z njihovimi otroki.

mir

G. JOŽE
RAZMIŠLJA

Narodne vrednote

1. julija letos je bila nedelja Slovencev po svetu. Torej tudi nedelja nas v Argentini. Spominjali smo se nas samih, se Bogu in

Mariji zahvalili in prosili za potrebno pomoč in vztrajnost v prihodnje, pa smo vključili v naše prošnje tudi vse ostale Slovence po svetu. Spomnili smo se tudi Slovenije, ki nas sedaj bolj priznava in na nas bolj računa kot v preteklih časih.

Pa ne samo 1. julija, vsak dan našega življenja, kjerkoli po svetu, bi se morali spominjati in zavedati, da smo Slovenci. Da to nismo samo v besedi in po imenu, ampak v našem vsakdanjem življenju, v obnašanju in v pogledu na svet. Kjerkoli smo in kamorkoli nas je življenje preselilo, smo dolžni biti in nastopati kot Slovenci ter nosilci slovenskega porekla in krvi. Nikjer in nikoli naj nas ne bo sram naših narodnih vrednot, ker se z njimi lahko postavimo povsod po svetu. Naj nam jih drugi priznajo ali ne, so naše vrednote in smo nanje ponosni. Dokler jih bomo spoštovali in cenili mi sami in bodo naše veliko bogastvo, jih bomo branili in bodo Narodu v veliko korist. Od Slovenije in od nas je to odvisno. Dokler bomo hoteli biti Slovenci, doma ali po svetu, toliko časa bo Slovenija obstajala in bomo kot taki živeli tudi mi. Dokler bomo cenili naš jezik, ga govorili in živeli našo slovensko kulturo, toliko časa bomo pomenili kaj v svetu. Ko tega več ne bo, bo napravljen križ čez vse. Žrtve, napor, dela, trpljenje in molitve velikih Slovencev, vse bo padlo kot v strgano vrečo, brez zaželenih sadov in uspehov.

Danes smo mi tisti, tako v Sloveniji kot po svetu, ki odločamo in si ustvarjamo prihodnost. Slovenija bo ali ne tudi z našim da ali ne. Smo namreč igralci na slovenskem odru.

To je naša zavest, tega se zavedamo in sprejemamo na sebe to veliko odgovornost. Tako kot si mora človeštvo zagotoviti svoj obstoj z negovanjem in varstvom okolja, enako moramo mi poskrbeti za naše narodne vrednote in za nas same po svetu. Živimo in delajmo kot če bi bili v Sloveniji. Ta naj ostane slovenska, tudi ko pripada Evropski zvezi.

Vse je odvisno tudi od nas.

OKOLIŠČINE IN ODZIVI

(prihaja s 1. strani)

strašne: streljanje talcev in ujetih vaščanov, požigi vasi, izselitve in internacije v koncentracijska taborišča. Medtem so pa bili povzročitelji teh represalij lepo skriti po gozdovih in prepuščali ljudi divjanju maščevalcev. Za hrbtno naroda je pa partija na skrivnem iskala stike z okupatorjem in se z njim pogajala.

V metodah za doseg svojega pravega cilja, pripravljanje poti na oblast, so pa bili komunisti veliko bolj učinkoviti. Vseprek ne pobijali resnične in namišljene nasprotnike, ki bi lahko ovirali njihove načrte. Te uboje so pa upravičevali z lažnivo obtožbo izdajalstva.

Slovenski človek, On, se je zopet znašel v novih okoliščinah. Sedaj okupator že ni bil več glavni povzročitelj gorja. Zahrbtini umori, ropanje, ustrahovanje, ovadbje okupatorju, požiganje, mučenje in pobijanje, posebno po vaseh, ki so jih izvajali komunisti s partizani, so ustvarjali te nove okoliščine. Kako se je Slovenski človek odzval nanje in se odločal?

Normalen človek gotovo ni mogel zagovarjati teh grozot, ki niso imele nobene zveze z resničnim osvobodilnim bojem, kakor

so to prikazovali njih ideološki povzročitelji, politični sfanatiziranci in pa naivneži, ki so nasledili silni propagandi. Veliko ljudi je iz strahu in groze molčalo, gledalo proč in sami sebe prepričevalo, da je morda le kaj upravičenega. Posebno so pa pazili, da jih vse to ne prizadene. Ali pa so podlegli hudemu pritisku in pri tem sodelovali.

Nekaj vodilnih dobronamernih oseb se je odločilo, da v teh hudih razmerah, resirajoč tudi svoje življenje in dobro ime, ostanejo v javnem življenju, včasih v izpostavljenih stikih z okupatorjem, da poskušajo rešiti, kar se rešiti da.

Velik del naroda je pa uvidel kaj se v resnici skriva pod krinko narodnoosvobodilnega boja in se je odločil, da se bo zoperstavil načrtom partije in terorju, ki ga je izvajala nad narodom.

To nikakor ni bila lahka odločitev. Da bi ostali zvesti svojim nazorom in prepričanju, niso klonili zahtevam partije in so s tem tvegali življenje. Za tiste pa, ki so se odločili, da se bodo borili tudi z orožjem, je bila pa ta odločitev še hujša, saj so morali orožje sprejeti od zasovraženega okupatorja.

To je bil najpodležiji doseg komunistov: da je bil najpristnejši del naroda, ki se mu je res šlo za pravo svobodo, za ohranitev slovenstva in njegovih vrednot, prisiljen, da se s tujčevim orožjem brani pred lastnimi brati.

Po vaseh so nastale Vaške stra-

že, skupine fantov in mož, ki so segli po orožju, da odbijajo partizanske napade. Ta prva samobramba je v veliki meri dosegla svoj namen. Ko so napadalci nalleteli na odpor - okupator jih itak ni oviral pri tem divjanju - so se napadi na vasi znatno zmanjšali.

Po zlomu Italije, septembra 1943, je pa protikomunistični tabor organiziral že redne vojaške enote, Domobrance.

Kot ime samo pove, niso sprejeli orožja, da bi se borili ob stani okupatorja, ampak da branijo svoje domove in svojo domovino, tako, kot so jo doživljali, izročili, vero in vrednotami. Taka je bila odločitev teh fantov in mož v takratnih težkih razmerah.

Njih borba je bila zelo uspešna. V krajih, kjer so bile domobranske posadke, so ljudje zopet zaživeli bolj mirno. V letu in pol svojega obstoja so potisnili partizanske čete v obmejne kraje, kjer so se zadrževali po gozdovih. V tem boju jih je hrabrila zavest, da v komunističnem režimu, ki ga hoče vzpostaviti partija, ne bo ne svobode in ne prostora za poštene in verne domoljube.

Bližal se je konec vojne. Sovjetska Rdeča armada je zasedla Beograd in pritiskala na oddelke nemške vojske, ki so se umikali proti zapadu, da ne bi padli v roke Sovjetom. Južne partizanske enote so se pomikale proti severu za umikajočimi Nemci. Slovenski partizani so pa v težko dostopnih

in varnih krajih čakali na konec vojne.

Prve dni maja je postajalo jasno, da bo Jugoslavija, s Sovjetskimi četami na njenem ozemlju, prešla v komunistične roke. Ostajalo je le neutemeljeno upanje, da zapadni zavezniki ne bodo tega dopustili in da bodo njihove čete vkorakale vsaj v Slovenijo. To upanje je seveda kazalo na nepoznanje svetovnih političnih razmer in pa na pretirano naivnost in optimizem.

Vojne je bilo konec. Vse je kazalo, da bo Slovenijo zajel val komunizma. Slovenski človek se je zopet znašel v novih okoliščinah. Kako se je nanje odzval?

Tisti, ki so poznali komunizem in so se mu zoperstavili, so se odločili za umik iz domovine, da si rešijo življenje in ohranijo svobodo, vsaj dokler ne pridejo zapadni zavezniki. Z najpotrebnejšim so zapustili domove in se napotili v dolgi karavani proti Avstriji in Italiji.

Ljudje, ki so se skušali čim manj kompromitirati ali ki niso verjeli v krutost komunistične stvarnosti, in tisti, ki so podpirali partizane, so doma pričakali napovedano svobodo.

Partizani so pa prišli iz svojih skrivališč in burno proslavljali vojaški poraz nacizma, za kar so bore malo ali nič doprinesli.

Še z večjo vmeno so pa, ko so dobili oblast, ki so jim jo prepustili Sovjeti sporazumno z zapadnimi

zavezniki, utrjevali svoj položaj in so sedaj, ko ni bilo nobene nevarnosti več, vseprek zapirali, mučili in pobijali ideološke nasprotnike.

Med tistimi, ki so se umaknili čez mejo, zaupajoč v zapadne zaveznike, so bili tudi naši domobranci, preimenovani v Slovensko narodno vojsko. Niso bili premagani, a mednarodna politika jih je s prepustitvijo Slovenije komunizmu, prvič izigrala. Drugič pa, in usodno, ko so jih Zavezniki s prevaro in neoborožene izročili njihovim nasprotnikom v roke, zavedajoč se, kaj jih čaka.

Nepremagani, prevarani, izdani in izročeni komunističnim krvnikom, so tudi v tej grozljivi in poslednji okoliščini ostali Oni, zvesti svoji veri, načelom in borbi za pravo svobodo domovine. Niso prosjačili usmiljenja, niso se poniževali, niso preklincevali upravičenosti svoje borbe, ampak so brez oklevanja junaško prenašali mučenje in šli v smrt.

67 let poteka od takrat. Mi, ki smo duhovni dediči njihove borbe, jih nikoli ne bomo pozabili. Ostali bomo zvesti narodu in veri in vrednotam, za katere so se bojevali.

Bili so pobiti, a že mrtvi so izbojevali zmago: komunizem je propadel, Slovenija, za katero so se borili, je suverena država. Uresničila se je njih koračnica:

*Nasha borba zato je sveta
dokler gruda ni oteta ...
Slava jim!*

NOVICE IZ SLOVENIJE

IDRIJA KONČNO NA SVETOVNEM SEZNAMU

Unescov odbor za svetovno dediščino je v sklopu 36. zasedanja v Sankt Peterburgu na seznam svetovne kulturne in naravne dediščine vključil skupno nominacijo Slovenije in Španije z naslovom Dediščina živega srebra Almaden in Ildrija. Minister Žiga Turk je v izjavi za javnost poudaril, da je to velika pridobitev za Slovenijo, še bolj pa za Ildrijo.

NOVI FAKULTETI

Položili so temeljni kamen za novi fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo ter za računalništvo in informatiko. Projekt je vreden več kot 116 milijonov evrov, večina denarja bo iz evropskih skladov, ministrstvo pa bo prispevalo 13 milijonov evrov. Novi prostori bodo na terenih Biološkega središča nasproti ljubljanskega živalskega vrta.

TOŽBE ZA BLEJSKI OTOK

Kranjsko okrožno sodišče je zavrglo tožbo države proti župniji Bled, s katero je državno pravobranilstvo zahtevalo razveljavitev sporazuma najema Blejskega otoka župniji. Se bo pa nadaljevala enaka tožba, ki jo je država zaradi blejskega otoka vložila proti Nadškofiji Ljubljana.

140 LET GLASBENE MATICE

Predsednik republike Türk je z zlatim redom za zasluge odlikoval kulturno društvo Glasbena matica Ljubljana ob njegovi 140. obletnici delovanja, z redom za zasluge pa muzikologa in pedagoga Primoža Kureta za njegov pomemben prispevek k razvoju slovenske muzikološke znanosti.

ZA KDAJ NUJNI DRUGI ŽELEZNIŠKI TIR?

Projekt gradnje drugega tira železniške proge med Koprom in Divačo je po besedah ministra za infrastrukturo in prostor Zvonka Črnača treba preprojektirati. Zastavljeni cilj za izgradnjo projekta, ki sega v leto 2021, je preveč oddaljen; posodobitev železniške povezave med Koprom in Divačo je potrebna do leta 2018.

NOV MEDNARODNI MEJNI PREHOD

Na Vinici so odprli prenovljeni mejni prehod, ki izpolnjuje vse zahteve za izvajanje schengenskega nadzora zunanje meje EZ. Naložba je stala približno milijon evrov, dobro polovico potrebnega denarja pa je ministrstvo za pravosodje in javno upravo dobilo iz evropskega migracijskega sklada za zunanje meje.

PO SVETU

NOVI MEHIŠKI PREDSEDNIK

Predsedniški položaj v Mehiki bo po 12 letih znova zasedel kandidat najmočnejše stranke, Institucionalne revolucionarne stranke, 45-letni Enrique Peña Nieto. Zdajšnji predsednik Felipe Calderon se tako poslavlja od položaja. Peña Nieto je pred volitvami obljubljal, da bo vodil pragmatično zmerno gospodarsko politiko in bo dovolil delno privatizacijo mehiške naftne industrije, ki jo je podržavila prav njegova stranka.

KOSOVO BO SUVEREN

Mednarodna skupina za upravljanje Kosova, ki jo tvorijo 25 držav, je na srečanju na Dunaju sprejela odločitev o koncu nadzorovane neodvisnosti te nekdanje srbske pokrajine. V skladu z odločitvijo bo Kosovo septembra dobilo polno suverenost. Mednarodni civilni predstavnik te države Peter Feith je dejal, da je Kosovo postalo moderna, demokratična, več etnična država. Po besedah avstrijskega zunanjega ministra Michaela Spindeleggerja se je tako končal mednarodni nadzor Kosova.

GRČIJA NAJ IZVEDE UKREPE

Član izvršilnega odbora Evropske centralne banke Jörg Asmussen je Grčijo pozval, naj spoštuje varčevalni paket in izpolni zaveze, dane v zameno za mednarodno finančno pomoč. Kot je Asmussen še povedal na konferenci o grškem gospodarstvu v Atenah, kljub temu, da je država že izvedla nekaj pomembnih reform, veliko drugih nujnih ukrepov stoji, tudi zaradi nedavnih notranjih političnih zapletov. Predstavnik Evropske centralne banke zato meni, da nova vlada ne bi smela izgubljati časa z izogibanjem ali rahljanjem varčevalnega programa.

DOSEGLI DOGOVOR O SIRIJI

Vse oči mednarodne skupnosti so bile v soboto uprte v Ženevo. Svetovne sile so namreč dosegle dogovor o načrtu za tranzicijo v Siriji, v katero bi bili lahko vključeni tudi člani sedanjega režima, vendar zahodne države v vladi narodne enotnosti ne vidijo nobene vloge za predsednika Bašarja al Asada. Rusija in Kitajska sta ob podpisu dogovora, v katerem ni neposrednega poziva Asadu, naj

PISALI SMO PRED 50 LETI

9. JULIJ - PRAZNIK ARGENTINSKE NEODVISNOSTI

9. julij je vsako leto praznik argentinske neodvisnosti. Tega dne leta 1816 so narodni zastopniki v državnem kongresu, ki je zasedal v Tucumanu pod predsedstvom dr. Frančiška Narcisa de Laprida po daljšem razmotrivanju proglasili neodvisnost Združenih provinc Južne Amerike. Tako je bila spopolnjena majska revolucija iz leta 1810.

OB 25-LETNICI SMRTI NADŠKOFA JEGLIČA

V ponedeljek dne 2. julija, je minilo 25 let od smrti nadškofa dr. Antona Bonaventure Jegliča, enega najznačilnejših slovenskih cerkvenih dostojanstvenikov in najzaslužnejših slovenskih narodnih mož sploh. Bil je cerkveni knez, kakor smo jih malo imeli. S svoje škofijske stolice v Ljubljani je neumorno deloval za dušni blagor vernikov svoje škofije. Za dosego tega cilja se je posluževal govornjene in tiskane besede ter osebnih stikov.

Bil je velik prijatelj mladine. Hotel ji je preskrbeti tudi versko in splošno izobrazbo v narodnem jeziku. Zato je sam zgradil prvo slovensko gimnazijo v Št Vidu, ker je tedanja Slovincem krivična avstrijske oblast slovenskemu narodu ni hotela dati. V zvezi s šentvidsko gimnazijo so velike njegove zasluge za izdajanje slovenskih učbenikov in slovarjev za srednje šole. Njegove ljubezni, s katero je bdel nad slovensko orlovsko organizacijo, ni mogoče premeriti. ...

»Zvesti bomo ostali, pa naj pride nad nas kar koli, tudi če bi morali postati celo mučenci. Po robu se moramo postaviti hudobnim silam, da se bomo izognili njihovim strahotam. Tako bomo veliki dočakali velike čase. Zato pa zahtevamo: Povsod Boga in Devico Marijo.«

SLOVENC V ARGENTINI BUENOS AIRES

Družinska sreča. V nedeljo 1. julija so dobili v družini Zdravka Fale in ge. Justi roj. Kosanc, krepkega sina, ki bo dobil pri krstu ime Mirko. Čestitamo.

SAN MARTIN

V nedeljo 24. junija so imeli sanmartinski fanje svoj redni občni zbor.. Ob lepi udeležbi fantov in sanmartinskega dušnega pastirja g. J. Juraka so odborniki podali svoja poročila, se pogovorili o nadaljnjem delu ter izvolili nov odbor. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Hren Janez, ostala odborniška mesta pa so si izvoljeni odborniki na prvi seji razdelili takole: tajnik Nace Frančič, blagajnik Jože Možina, gospodar Janez Boltežar, športni referent Franc Žigart, odborniki: Gregor Verbic, Jurij Smersu in Garbrijel Petkovšek.

BERAZATEGUI

V nedeljo 24. junija, je priredil Slovenski dom v Berazateguiu spominsko proslavo padlim bratom, žrtvam vojne in zaslužnjeni domovini.

Spominska svečanost se je začela z mašo v farni cerkvi v Villa España, katero je daroval g. St. Škerbe za naše pokojne brate.

Svobodna Slovenija, 6. julija 1962 - št. 27

odstopi, vztrajali, da se morajo Sirci sami odločiti, kako bo potekala tranzicija. Dogovor je bil dosežen kljub prvotnemu pesimizmu udeležencev konference zaradi globokih razlik med Zahodom na eni strani ter Rusijo in Kitajsko na drugi glede tega, kako končati nasilje v Siriji. Posebni odposlanec Združenih narodov in Arabske lige za Sirijo Kofi Annan je poudaril, da se morajo Sirci sami odločiti, koga želijo v vladi narodne enotnosti.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franči Znidar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com**
Za Društvo ZS: Franči Znidar / **Urednik:** Tone Mizerit
Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Franči Markež, Jernej Tomazin, Luciana Podržaj Hribar, Marko Vombergar, Marjana Pirc, Marjana Rožanec in Andrej Grohar.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

RESUMEN DE ESTA EDICION

20 AÑOS DE RALACIONES DIPLOMÁTICAS

El 25 de junio, día de la Independencia Eslovena, Eslovenia y Argentina celebraron el 20º aniversario de las Relaciones Diplomáticas que se establecieron oficialmente el 14 de Abril de 1992. La celebración se realizó en el Ministerio de Relaciones Exteriores y Culto y confirmó la fuerte interconexión entre los dos países, las sinergias y el potencial para una mayor cooperación.

Los invitados fueron recibidos por la Subsecretaria de Relaciones Exteriores de la República Argentina, María del Carmen Squeff y por el Embajador de la República de Eslovenia en Argentina, Tomaž Mencin. La Subsecretaria Squeff hizo hincapié en la buena cooperación de ambos países, tanto bilateralmente como en foros internacionales, y la importante posición de Eslovenia en la Argentina. Muchos ciudadanos eslovenos y sus descendientes - políticos, científicos, arquitectos, trabajadores de la cultura y otros - han creado en la Argentina en los últimos dos siglos, y influyen también en la actualidad. El Embajador Mencin agradeció el apoyo de la Argentina en el momento de la independencia, la creación de una base para las relaciones de amistad que han mejorado ahora con proyectos concretos de cooperación.

El Cónsul Honorario de la República de Eslovenia en Entre Ríos, Paraná, Carlos César Bizai resumió la historia de la llegada de los eslovenos en la Argentina, y el Dr. Andrej Fink, describió el panorama actual de las relaciones entre Eslovenia y Argentina y el potencial para el futuro. Ambos agradecieron a la Argentina por la aceptación incondicional de varias oleadas de inmigrantes eslovenos, que en tiempos difíciles, históricamente, encontraron refugio.

El programa cultural fue la selección de canciones y danzas de Eslovenia y Argentina enriquecidos por el Coro Ex Corde y el grupo folklórico esloveno infanto-juvenil Mladika. También las traductoras Julia Sarachu y Florencia Ferré, realizaron la presentación de las traducciones al español de las poesías de Edward Kocbek y Alojz Gradnik. (Pág. 2)

CONMEMORACIONES

En los centros eslovenos de Ramos Mejía y San Justo recordaron el último domingo de junio a las víctimas de la segunda guerra mundial y la revolución comunista. Luego de la misa, en ambos centros se realizó un acto conmemorativo. En Slomškov dom (Ramos Mejía) representaron el poema Velika črna maša... de Dr. Tine Debeljak; el coro esloveno Ex Corde participó del acto. Los niños del curso acercaron velas en recuerdo de las víctimas. En Naš dom (San Justo) se realizó una ofrenda floral y ya en el salón, se escucharon las palabras centrales del Lic. Franči Markež. Luego, siguió el recitado de poesías alusivas de varios autores, acompañados por el coro de Balantičeva šola; también se proyectó parte de la misa y la conmemoración que se realizó en Kočevski Rog (Eslovenia) el 3 de junio, donde participó el coro esloveno de San Justo. (Pág. 3)

JUNIO EN CARAPACHAY

Desde Carapachay nos informan que también los chicos del Centro esloveno se acordaron de saludar especialmente a los papás el domingo 17 de junio. El domingo siguiente, realizaron un acto para celebrar los 21 años de la independencia de Eslovenia. Posteriormente, tuvieron su Asamblea General, donde se leyeron los informes del pasado año y se efectuaron las elecciones. Un nuevo equipo de trabajo, presidido por el Ing. Jure Komar, fue electo el 24 de junio. (Pág. 3)

FELIZ DÍA, ¡PAPÁ!

En el centro esloveno de Pristava celebraron el Día del Padre de modo muy especial. Tras la misa y el desayuno, se reunieron en el salón principal y disfrutaron de la historia que prepararon las maestras junto con los alumnos del curso de idioma esloveno. Cada uno de los cursos tuvo la oportunidad de saludar a los papás con canciones, poesías e incluso bailes. (Pág. 4)

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 500.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 635.-; beli papir \$ 710.-; Bariloche; \$ 560.-; obmejne države Argentine, 215.- US dol.; ostale države Amerike, 225.- US dol.; ostale države po svetu, 235.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 165.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**
Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebnne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucía Bogataj
 Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
 Tel. 4441-1264/1265

TTS VIAJES
Alenka Vivod
 5294/3884
 155/660/0859 - avivod@ttsviajes.com
GREGOR BATAGELJ, turistični vo-
dnik v Sloveniji. Slovenski/španski
 jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098.
 E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zoboz-
 dravnica - Splošna odontologija -
 Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos
 Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI
Dobovšek & asociados - odvetni-
 ki. Zapuščinske zadeve. Somellera
 5507, (1439) Buenos Aires. Tel./Fax:
 4602-7386.

E-mail: jdobovsek@hotmail.com
Dr. Marjana Poznič - Odvetnica -
 Uradna prevajalka za slovenski jezik.
 Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-
 1148 / 15-4088-5844 - mariana.po-
 znic@gmail.com

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - Su-
 cesiones - Contratos - Familia - Co-
 mercial - Laboral - Civil - Jubilaciones
 - Pensiones. Martes y Jueves de 15
 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704)
 Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.:
 15-6447-9683
 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENJI 3. julija 2012

1 EVRO	1,26 US dolar
1 EVRO	1,28 KAD dolar
1 EVRO	5,79 ARG peso

OBVESTILA

SOBOTA, 7. julija:
Redni pouk na sre-
dnješolskem tečaju RMB,
 ob 15. uri v Slovenski hiši.

Domače koline na Pri-
stavi, od 18. ure dalje.

Ponovitev igre Cesar-
jev slavček, ob 20. uri v
 Slomškovem domu.

NEDELJA, 8. julija:
Mladinski dan v San
Martinu

ČETRTEK, 12. julija:
Redna seja odbora
Zedinjene Slovenije, ob
 19.30 v Slovenski hiši.

PETEK, 13. julija:
Seja Medorganizacij-
skega sveta, ob 20. uri v
 Slomškovem domu.

SOBOTA, 14. julija:
Redni pouk na sre-
dnješolskem tečaju RMB,

V Sloveniji, natančneje v občini Šen-
 trupert na Dolenjskem, nastaja prvi mu-
 zej na prostem s kozolci na svetu. Edin-
 stveni muzej bo predstavljalo 19 obno-
 vljenih starih kozolcev.

Prvi vpo-
 gled v nast-
 jajočo zna-
 menitost so v
 sredo, 4. julija
 dobili pred-
 stavniki sedme
 sile, ko jim je
 župan Šentru-
 perta Rupert
 Gole kot no-
 silec projek-
 ta predstavil
 muzej, njegov
 namen, način
 postavitve in
 dejavnosti, ki
 se bodo izva-
 jale, vse od
 iger, porok,
 koncertov, modnih revij in prenočitev na
 kozolcu.

Novinarji so lahko tudi videli, kako je
 tesanje s tradicionalnimi, starimi orod-
 ji potekalo včasih. Predstavitve je izvajal
 tudi še zadnji živeči skupinovodja, ki je
 delal z znanim tesarjem Jankom Gregor-
 čičem, izdelovalcem najlepšega sloven-
 skega kozolca - Simončičevega toplarja,
 ki je edini kozolec s statusom kulturnega
 spomenika državnega pomena. Na mali-
 ci je bila tudi direktorica Centra za razvoj
 Litija Aleksandra Gradišek.

V muzeju bo zastopanih vseh šest ti-
 pov kozolcev, trije enojni (enojni, enoji-
 ni s plaščem, enojni vzporedni) in trije
 dvojni (nizki, kozolec na kozla in toplar).
 Najstarejši kozolec v muzeju izhaja iz leta

1795 in ima zdaj 217 let.

Kozolec v tako različnih oblikah in
 tako številnih, kot jih poznamo v Slove-
 niji, ne poznajo nikjer na svetu - tako je
 kozolec posebnost v svetovnem merilu. V

zadnjih desetih letih je samo na Dolenj-
 skem propadlo kar 15 odstotkov kozol-
 cev, 35 odstotkov jih je v izredno slabem
 stanju in jim grozi skorajšnji propad. Gre
 predvsem za lesene kozolce.

Denar za izvedbo posameznih delov
 projekta občina črpa iz Evropskega skla-
 da za regionalni razvoj, Lokalne akcijske
 skupine Dolenjske in Bele krajine ter iz
 lastnih sredstev.

Občina Šentrupert je med najbolj
 okoljsko ozaveščenimi in energetske
 učinkovitimi, kar potrjujejo številna pri-
 znanja. Tako je občina Šentrupert v pro-
 jektu Zlati kamen letos prejela nagrado
 kot druga razvojno najprodnornejša obči-
 na v Sloveniji. Lani je prejela priznanje za
 najbolj inovativno občino v Sloveniji.

Minister je preimenoval vojašnice

Minister za obrambo Aleš Hojs je podpisal tri odred-
 be o poimenovanju oziroma preimenovanju treh vojašnic
 Slovenske vojske. To sodi v drugi sklop poimenovanja vo-
 jašnic po teritorialni obrambi in padlih v osamosvojitveni
 vojni ob dnevu državnosti.

Tako se od zdaj Vojašnica Šentvid imenuje Vojašnica
 Slovenske Teritorialne obrambe. Vojašnica Pivka je Voja-
 šnica Stanislava Požarja, ki je kot zaposleni v vojašnici v
 Pivki iz tankov Jugoslovanske ljudske armade (JLA) odstra-
 nil udarne igle in jih tako onesposobil, kasneje pa ga je
 pripadnik JLA smrtno ranil s strelnim orožjem.

Vojašnica Franca Rozmana - Staneta (španskega borca
 in partizana) pa je zdaj Vojašnica Edvarda Peperka, ki je
 bil kot pripadnik Teritorialne obrambe ena prvih žrtev v
 vojni za Slovenijo.

Ministrstvo je za poimenovanje vojašnic pridobilo so-
 glasja svojcev, razglasitev imenovanja vojašnic pa bo skla-
 dno s pravili službe v Slovenski vojski slovesno opravljena
 najpozneje v 30 dneh od uveljavitve odredbe.

SLOVENCİ IN ŠPORT

TUDI TENISTI V LONDON

Na bližnjih olimpijskih
 igrah v Londonu bo nasto-
 pila četverica slovenskih
 teniških igralcev. Poleg
 najboljših slovenske igralke
 Polone Hercog med posa-
 meznicami in ženske dvo-
 jice Katarina Srebotnik/An-
 dreja Klepač bo še najvišje
 uvrščeni slovenski igralec
 na lestvici ATP Blaž Kavčič,
 ki je dobil posebno vabilo
 Mednarodne teniške zve-
 ze (ITF). Olimpijski turnir
 bo eden najmočnejših v
 zgodovini. Po današnji od-
 ločitvi ITF so znani vsi ude-
 leženci. Tako pri moških
 kot ženskah bo nastopilo
 kar 19 od prvih 20 igralcev
 sveta.

Remijem Petejem. Slove-
 nec je za zlato kolajno za-
 ostal 2,48 sekunde.

Nato je v spustu na
 divjih vodah v La Plagnu
 ubranil naslov prvaka v
 sprintu. Žnidarčič je dru-
 gouvrščenega, Nemca To-
 biasa Bonga, prehitel za
 1,08 sekunde, tretji pa je
 bil Britanec Ben Oakley, ki
 je zaostal za 1,42 sekun-
 de.

Končno pa je še v eki-
 pi poskrbel za nov uspeh:
 skupaj s Frančeškinom in
 Timom Kolarjem je pre-
 hitel vso konkurenco in
 osvojil novo zlato odličje.
 Slovenci so za šest stotink
 sekunde prehiteli Čehe,
 tretji pa so bili Italijani.

BOGATA BERA KOLAJN

V zmagovalnem duhu
 so se za Slovenijo konča-
 le 15. mladinske igre Alpe
 Jadran, ki sta jih v Gradcu
 gostila avstrijski pokrajini
 Gradiščanska in Štajerska.
 Slovenska delegacija, ki je
 štela 91 športnikov iz šestih
 različnih panog, je v dveh
 dneh skupno osvojila kar
 62 odličij.

Muzeji, dolgo v noč

Več kot 200 dogodkov po različnih krajih Slovenije se
 je povežalo v tradicionalno Poletno muzejsko noč, ko so
 se 16. junija obiskovalci v večernih in nočnih urah lahko
 po zbirkah galerij in muzejev sprehajali brezplačno.

V akciji Skupnosti muzejev Slovenije in Mednarod-
 nega grafičnega likovnega centra letos je sodelovalo 79
 muzejev, galerij in drugih razstavišč v 39 krajih. Poleg šte-
 vilnih dogodkov, ki so jih ves dan pripravljali v svojih pro-
 storih, so obiskovalci lahko med razstavljene eksponate
 brezplačno zakorakali med 18.00 in 24.00.

Poleg delavnic in vodstev po obstoječih stalnih ali za-
 časnih razstavah so nekatere odprli prav za to priložnost,
 pripravljajo pa tudi demonstracije, kuharske izzive, dru-
 žinske programe, filmske projekcije, pripovedovanje
 zgodb, konceptualne akcije, učne ure, glasbena doživetja
 in drugo. Veliko muzejev in galerij je pripravilo tudi pose-
 ben večerni program.

Dogodek, ki je tudi ena izmed štirih priložnosti v letu,
 ko slovenski muzeji in galerije brezplačno odprejo svoja
 vrata, so prvič organizirali leta 2003 v Ljubljani, v njem
 pa je sodelovalo 24 muzejev, galerij in drugih razstavišč,
 ki jih je obiskalo 14.500 obiskovalcev. Število sodelujo-
 čih je vsako leto višje, lani je sodelovalo 82 ustanov iz 30
 slovenskih mest in krajev, našteji pa so okoli 20.000 obi-
 skovalcev.

Večerni obisk muzejev in galerij pritegne številne obi-
 skovalce, na akcijo se odzovejo vse generacije, med vse-
 binami pa po besedah koordinatorke Poletne muzejske
 noči Lili Šturm iz MGLC-ja najbolj pritegnejo razstave in
 zbirke, podprte s spremnimi dogodki.

Poletna muzejska noč, ki z večjo osredotočenostjo
 na večerne ure in s predstavljanjem na spletnih social-
 nih omrežjih - letos na blogu, Facebooku in Twitterju - še
 krepi svoje družabno vzlišče za obiskovalce, je postala
 platforma povezovanja različnih ustanov z občutkom do
 pomena predstavljanja kulturne dediščine javnosti, pri
 tem pa izkazujejo odprt in prijazen, obiskovalcu naklon-
 jen odnos.

Dobra polovica sodelujočih ustanov je v Ljubljani, so-
 delovali so pa tudi Bistra pri Vrhniki, Bled, Bohinj, Celje,
 Divača, Ilirska Bistrica, Kamnik, Kočevje, Koper, Kostanje-
 vica na Krki, Kranj, Laško, Lipica, Litija, Jesenice, Kranjska
 Gora, Krško, Maribor, Metlika, Mojstrana, Murska Sobota,
 Nova Gorica, Novo mesto, Piran, Pivka, Polhov Gradec,
 Portorož, Postojna, Rateče, Ptuj, Ravne na Koroškem, Ro-
 gatec, Slovenska Bistrica, Slovenj Gradec, Šentjur, Ško-
 cjan, Tolmin in Velenje.

OSEBNE NOVICE

Smrt

V San Justu je umrla
Marija Potočnik roj. Ko-
pač (90) in v Martin Co-
 ronado **Ignaciji Hladnik**
 (91).

Naj počivata v miru!

Domače koline na Pristavi

V prodaji v soboto 7. julija od 18 ure dalje, in v nedeljo po maši.

Rezervirate jih lahko na tel: 4481-3541 in 4627-4935

44.

MLADINSKI DAN V SAN MARTINU

v nedeljo, 8. julija 2012

ob 8.00 uri Začetek tekmovanj.

ob 9.30 uri Sv. maša v kapeli zavoda Srca Jezusovega.

ob 13.00 uri Domače kosilo.

ob 19.30 uri Kulturni program in nato prosta zabava.

Vsi lepo vabljeni!

PORAVNAJTE NAROČNINO!